

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

KNO-4101-08-01/2012
P/12/192

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
ul. Filtrowa 57, 02-056 Warszawa
T +48 22 444 56 61, F +48 22 444 56 82
kno@nik.gov.pl
Adres korespondencyjny: Skr. poczt. P-14, 00-950 Warszawa 1

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/12/192 – Przestrzeganie warunków świadczenia usług turystycznych

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

Kontroler (kontrolerzy)

Andrzej Zalewski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 083207 z dnia 27 sierpnia 2012 r.

[dowód: akta kontroli str. 1-2]

Jednostka
kontrolowana

Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego w Gdańsku (zwany dalej „Urzędem”);
ul. Okopowa 21/27, 80-810 Gdańsk

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Mieczysław Struk - Marszałek Województwa Pomorskiego

[dowód: akta kontroli str. 434-435]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie skontrolowaną działalność Urzędu w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych w latach 2010 - 2012 (do końca września br.).

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Formułując pozytywną ocenę, NIK uwzględniła w szczególności:

- 1) Prawidłowo prowadzony przez Marszałka Województwa Pomorskiego, w okresie kontrolowanym, elektroniczny rejestr organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, w myśl art. 7 ust. 1 i ust. 8 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 223, poz. 2268, ze zm.), zwaną dalej „ustawą o usługach turystycznych”. Zawartość danych ww. rejestru była zgodna z katalogiem danych określonym w art. 7 ust. 3 ustawy o usługach turystycznych. Rejestr był również na bieżąco aktualizowany, na podstawie dokumentacji przekazywanej przez przedsiębiorców.
- 2) Wypełnianie przez Marszałka Województwa Pomorskiego obowiązku dotyczącego przesyłania do Ministra Sportu i Turystyki kopii zaświadczeń o wpisie organizatorów turystyki lub pośredników turystycznych oraz kopii dokumentów, tj.: kopii umowy gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, lub odpowiednio umowy ubezpieczenia na rzecz klienta oraz kopii oświadczenia o prowadzeniu rachunku powierniczego, zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1-8 ustawy o usługach turystycznych.
- 3) Wypełnianie ustawowego obowiązku przez Marszałka, tj. wydawanie w każdym przypadku decyzji o zakazie wykonywania przez przedsiębiorców działalności objętej wpisem oraz o wykreśleniu ich rejestru, dotyczącego przedsiębiorców niewywiązujących się z obowiązku składania Marszałkowi oryginałów dokumentów potwierdzających zawarcie kolejnych umów gwarancji lub ubezpieczenia, w myśl art. 71 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447, ze zm.), zwanej dalej „ustawą o swobodzie działalności gospodarczej” oraz art. 9 ust. 3 pkt 1 ustawy o usługach turystycznych.
- 4) Ochronę klientów w myśl art. 5 ust. 5 ustawy o usługach turystycznych, w tym w przypadkach ogłoszenia niewypłacalności przez organizatorów turystyki i

pośredników turystycznych, poprzez uruchamianie środków finansowych od ubezpieczyciela w ramach gwarancji finansowych.

- 5) Podejmowanie działań na rzecz oceny funkcjonowania ustawy o usługach turystycznych i jej aktów wykonawczych, w szczególności przepisów dotyczących zabezpieczeń finansowych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.
- 6) Wykonywanie kontroli działalności gospodarczej przedsiębiorstw turystycznych zgodnie z art. 77 ust. 1 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.
- 7) Realizację zaleceń pokontrolnych Delegatury NIK w Gdańsku wniesionych po kontroli dotyczącej realizacji przez Marszałka Województwa Pomorskiego zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych w latach 2006-2009 (I półrocze).

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Prowadzenie rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych przez Marszałka Województwa Pomorskiego

Opis stanu faktycznego

W okresie kontrolowanym zadania związane ze świadczeniem przez przedsiębiorców usług turystycznych realizował Departament Turystyki podległy Marszałkowi Województwa Pomorskiego. Do zadań Departamentu Turystyki przypisano m.in.: przeprowadzanie kontroli organizatorów i pośredników turystycznych w zakresie prowadzonej działalności gospodarczej, prowadzenie wojewódzkiej ewidencji organizatorów i pośredników turystycznych, gromadzenie polis OC, gwarancji bankowych i ubezpieczeń organizatorów i pośredników turystycznych oraz realizację zadań związanych z występowaniem na rzecz klientów w sprawach wypłat środków z tytułu gwarancji lub polis OC do ubezpieczycieli. Powyższe zadania należały do zakresu obowiązków dwóch pracowników Departamentu Turystyki.

[dowód: akta kontroli, str. 3-17, 18-19, 20-21, 22-23, 24-25]

W latach 2010-2012 (III kw.) zagadnienia objęte niniejszą kontrolą były przedmiotem audytu wewnętrznego Urzędu Marszałkowskiego w zakresie czynności doradczych. Dotyczyły one w szczególności: weryfikacji procedur wynikających z realizacji ustawy o usługach turystycznych oraz opinii dotyczącej rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.

[dowód: akta kontroli, str. 25, 26-93, 94-158, 159-193, 289-344, 345-374, 375]

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.1. Prawidłowość wpisu przedsiębiorców do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych prowadzonego przez marszałka województwa pomorskiego.

Opis stanu faktycznego

W latach 2010-2012 (III kw.) rejestr organizatorów turystyki i pośredników turystycznych Marszałka Województwa Pomorskiego (zwany dalej „rejestrem”) był prowadzony w formie elektronicznej w programie komputerowym Microsoft Word – 2003. Spełniał wymogi określone w art. 7 ust. 3 i 6 ustawy o usługach turystycznych w zakresie prezentowanych danych, tj. zawierał m.in.: nazwy firm oraz formy prawne przedsiębiorców prowadzących działalność organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, informacje dotyczące zasięgu terytorialnego i przedmiotu działalności oraz daty wpisu, zmian i wykreśleń przedsiębiorców. Nie stwierdzono przypadku zawiadomienia Marszałka przez przedsiębiorcę o rozpoczęciu działalności, w związku z brakiem wpisu do rejestru

i upływem 14 dni od złożenia wniosku, w myśl art. 67 ust. 2 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

Zgodnie z art. 7 ust. 7 ustawy o usługach turystycznych prowadzony przez Marszałka rejestr był jawny. W okresie kontrolowanym upoważnieni pracownicy Urzędu udostępniłi zainteresowanym osobom ponad 300 informacji dotyczących wpisanych do niego przedsiębiorców.

[dowód: akta kontroli, str. 196-197, 198-199, 394-426, 427-428, 431]

W kontrolowanym okresie liczba zarejestrowanych przedsiębiorców wynosiła: 182 (na koniec grudnia 2010 r.), 170 (na koniec grudnia 2011 r.) oraz 199 przedsiębiorców (na dzień 30 września). Spośród ww. przedsiębiorców organizatorami turystyki było odpowiednio: 58 w 2010 r. i 53 w latach 2011 – 2012 przedsiębiorców. Liczba przedsiębiorców będących zarówno organizatorami turystyki jak i pośrednikami turystycznymi wynosiła w latach 2010-2011 - 122, a w 2012 r. – 144. Pozostałych dwóch przedsiębiorców było wyłącznie pośrednikami turystycznymi.

Spośród 199 przedsiębiorców wpisanych do ww. rejestru w 2012 r.: 148 przedsiębiorców było osobami fizycznymi (74%), 39 – spółkami prawa handlowego (20%), a 12 – jednostkami organizacyjnymi nieposiadającymi osobowości prawnych (6%). Ośmiu przedsiębiorców (4%) posiadało zabezpieczenie finansowe w postaci umowy gwarancji bankowej, 137 przedsiębiorców (69%) – w postaci umowy gwarancji ubezpieczeniowej, natomiast 52 (26%) – w formie umów ubezpieczeniowych na rzecz klienta. Dwóch przedsiębiorców posiadało otwarty rachunek powierniczy do przyjmowania wpłat klientów (1%).

[dowód: akta kontroli, str. 193,194,195]

Badanie kontrolne przeprowadzone na losowo wybranej próbie 20 wpisanych do rejestru przedsiębiorców wykazało, iż w pięciu przypadkach (25%), spośród 20 wybranych losowo, Marszałek Województwa Pomorskiego nie dotrzymał siedmiodniowego terminu na wpis przedsiębiorcy do rejestru. Z wyjaśnień Dyrektora Departamentu Turystyki, Pani M. Chelkowskiej wynika, że przyczyny niedotrzymania ww. terminu wynikały z winy przedsiębiorców, bowiem w trzech przypadkach przedsiębiorcy złożyli zabezpieczenia finansowe, których termin obowiązywania był późniejszy niż termin złożenia wniosku o wpis do rejestru (wpisu dokonano w pierwszym dniu, w którym zaczynała obowiązywać, przedłożona wraz z wnioskiem, gwarancja ubezpieczeniowa), w jednym przypadku przedsiębiorca złożył niekompletny wniosek (wpisu dokonano po uzupełnieniu dokumentu przedłożonego wraz z wnioskiem wskutek wezwania) i w jednym przypadku przedsiębiorca złożył zabezpieczenie finansowe, w którym zakres działalności nie był zgodny z zakresem wskazanym we wniosku (wpisu dokonano po uzupełnieniu dokumentu wskutek wezwania).

[dowód: akta kontroli, str. 196-197, 198-199, 394-426, 427-428, 431]

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.2. Zmiany w rejestrze organizatorów turystyki i pośredników turystycznych w wyniku decyzji marszałka.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2010-2012 (III kw.) Marszałek Województwa Pomorskiego wydał łącznie 119 decyzji dotyczących działalności prowadzonej przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych (odpowiednio 22, 58, 39). W przypadku 83 przedsiębiorców decyzje Marszałka dotyczyły wykreślenia wpisu z rejestru, w tym: 38 przedsiębiorców wykreślono na ich wniosek (na podstawie art. 73 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej), 11 – wykreślono w związku z zawieszeniem działalności organizatora turystyki i pośrednika turystycznego (art. 14a ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej), natomiast w 34 przypadkach wykreślenie z rejestru nastąpiło w wyniku wydanego przez Marszałka

zakazu prowadzenia działalności (na podstawie art. 9 ust. 3 pkt. 1 ustawy o usługach turystycznych i art. 71 ust. 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej).

Badanie terminowości prowadzenia przez Marszałka spraw dotyczących wykreślenia przedsiębiorców z rejestru (72 decyzje) wykazało, iż okres, który upłynął od dnia wszczęcia z urzędu postępowania administracyjnego do dnia wydania decyzji w tej sprawie wynosił: w 57 przypadkach do 30 dni, w 14 przypadkach od 30 - 60 dni, a w jednym przypadku – powyżej 60 dni (149 dni – Biuro Podróży IKA-TUR s.c.). Z wyjaśnień Dyrektora Departamentu Turystyki, Pani M. Chełkowskiej wynika, że przyczynami ww. sytuacji było uchylanie się przedsiębiorcy przed uzupełnieniem niezbędnych dokumentów.

[dowód: akta kontroli, str. 201, 376-382, 431-433]

W okresie kontrolowanym Marszałek Województwa Pomorskiego wydał trzy decyzje administracyjne o zakazie wykonywania działalności gospodarczej objętej wpisem do rejestru przez okres trzech lat w związku ze stwierdzeniem wykonywania działalności gospodarczej bez wpisu do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych. Dotyczyło to przedsiębiorców o nazwach: PRINCESSAIR LTD Sp. z o.o. z Gdyni (decyzja nr DT-JT.5222.10.1.2011 z dnia 2 maja 2011 r.), „e-PIT” Biuro Usługi Handel Pośrednictwo R. M. z Władysławowa (decyzja nr DT-JT.5222.145.2012 z dnia 29 lutego 2012 r.) oraz Przedsiębiorstwo Usługowe G. M. z Lęborka (decyzja nr DT-JT.5222.26.2011:7 z dnia 10 maja 2012 r.).

[dowód: akta kontroli, str. 201, 376-382, 431-433]

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

1.3. Przekazywanie marszałkowi województwa przez przedsiębiorców kolejnych umów potwierdzających zabezpieczenie finansowe.

Opis stanu
faktycznego

Badanie kontrolne przeprowadzone na próbie 20 wybranych losowo dokumentacji rejestrowych przedsiębiorców potwierdziło, iż Marszałek Województwa Pomorskiego – zgodnie z art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o usługach turystycznych – przesyłał Ministrowi Sportu i Turystyki kopie zaświadczeń o wpisie organizatorów turystyki i pośredników turystycznych do rejestru oraz kopie umów dotyczących zabezpieczenia finansowego na rzecz klientów (odpowiednio umów gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, umów ubezpieczenia na rzecz klientów oraz oświadczeń o prowadzeniu rachunku powierniczego dla wpłat klientów). Ponadto, Marszałek Województwa Pomorskiego przesłał do Ministra Sportu i Turystyki w myśl postanowień art. 8 ust. 1 pkt. 3-8 ustawy o usługach turystycznych, kopie: sześciu decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru lub o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru wydawanych z urzędu (art. 8 ust. 1 pkt 3), sześciu decyzji o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru wydawanych na wniosek przedsiębiorcy (art. 8 ust. 1 pkt 4), trzech decyzji o stwierdzeniu wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego bez wymaganego wpisu do rejestru (art. 8 ust. 1 pkt 5), a także dziewięciu zawiadomień o wszczęciu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru (art. 8 ust. 1 pkt 6), trzech decyzji o umorzeniu postępowania w sprawie wykreślenia z rejestru (art. 8 ust. 1 pkt 7) oraz trzech zawiadomień o zawieszeniu przez przedsiębiorcę wykonywania działalności organizatora turystyki lub pośrednika turystycznego (art. 8 ust. 1 pkt 8).

[dowód: akta kontroli, str. 196-197, 198-199, 436-439]

Spośród 20 organizatorów turystyki lub pośredników turystycznych (wybranych do badania) sześciu z nich (30%) nie wywiązało się z obowiązku składania marszałkowi województwa oryginałów dokumentów potwierdzających zawarcie kolejnej umowy gwarancji lub ubezpieczenia, co stanowiło naruszenie art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o usługach turystycznych. We wszystkich ww. przypadkach, Marszałek wydał decyzje o zakazie prowadzenia działalności objętej wpisem do rejestru w myśl art. 71 ust. 1 pkt. 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w związku ze stwierdzeniem rażącego naruszenia

wykonywania działalności, o którym mowa w art. 10a pkt 2 ustawy o usługach turystycznych. We wszystkich sześciu przypadkach Marszałek Województwa Pomorskiego, na podstawie art. 9 ust. 3 pkt 1 ustawy o usługach turystycznych, wydał decyzje o wykreśleniu przedsiębiorcy z rejestru.

Dotyczyło to niżej wymienionych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych:

- 1) Turystyczne Biuro Handlowo-Usługowe „Kijów” posiadało zabezpieczenie finansowe do 25 lipca 2012 r. i w terminie wymaganym 11 lipca 2012 r. nie złożyło kolejnej umowy; Marszałek wydał decyzję o zakazie działalności i wykreśleniu w rejestrze w dniu 9 sierpnia 2012 r. Kopię ww. decyzji przekazano do Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych (CEOTIPT) w dniu 4 września 2012 r.;
- 2) K. T. „Żeglowanie. Eu” posiadał zabezpieczenie finansowe do 27 lipca 2012 r. i w terminie wymaganym 13 lipca 2012 r. nie złożył kolejnej umowy; Marszałek wydał decyzję o zakazie działalności i wykreśleniu w rejestrze w dniu 16 sierpnia 2012 r. Kopię ww. decyzji przekazano do CEOTIPT w dniu 4 września 2012 r.;
- 3) „Best Sunny Holiday” Sp. z o.o. posiadała zabezpieczenie finansowe do 18 marca 2011 r. i w terminie wymaganym 4 marca 2011 r. nie złożyła kolejnej umowy; Marszałek wydał decyzje o zakazie działalności i wykreśleniu w rejestrze w dniu 21 kwietnia 2011 r. Kopię ww. decyzji przekazano do CEOTIPT w dniu 9 czerwca 2011 r.;
- 4) „Baza Wypadowa Hetus” B. R. posiadała zabezpieczenie finansowe do 30 kwietnia 2012 r. i w terminie wymaganym 16 kwietnia 2012 r. nie złożyła kolejnej umowy; Marszałek wydał decyzję o zakazie działalności i wykreśleniu w rejestrze w dniu 9 maja 2012 r. Kopię ww. decyzji przekazano do CEOTIPT w dniu 29 maja 2012 r.;
- 5) Ośrodek Jeździecki M. R. posiadał zabezpieczenie finansowe do 31 maja 2011 r. i w terminie wymaganym 17 maja 2011 r. nie złożył kolejnej umowy; Marszałek wydał decyzję o zakazie działalności i wykreśleniu w rejestrze w dniu 1 lipca 2011 r. Kopię ww. decyzji przekazano do CEOTIPT w dniu 16 września 2011 r.;
- 6) „Kasiareiser” K. J. posiadała zabezpieczenie finansowe do 31 stycznia 2012 r. i w terminie wymaganym 17 stycznia 2012 r. nie złożyła kolejnej umowy; Marszałek wydał decyzję o zakazie działalności i wykreśleniu z rejestru w dniu 9 lutego 2012 r. Kopię ww. decyzji przekazano do CEOTIPT w dniu 3 kwietnia 2012 r.

[dowód: akta kontroli, str. 383-384, 487]

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Marszałka w powyższym obszarze.

2. Dokonywanie analiz wysokości gwarancji bankowych i gwarancji ubezpieczeniowych oraz z tytułu ubezpieczenia na rzecz klientów, celem zapewnienia ochrony ich praw.

2.1. Organizatorzy turystyki i pośrednicy turystyczni w województwie pomorskim, którzy ogłosili niewypłacalność w latach 2010-2012 (do 30 września br.).

Opis stanu
faktycznego

W okresie 2010 – 2012 (III kw.) na terenie województwa pomorskiego wystąpiły trzy przypadki niewypłacalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych. Zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o usługach turystycznych przedsiębiorcy ci złożyli Marszałkowi aktualne dokumenty obejmujące zabezpieczenie finansowe na rzecz klientów.

Dotyczyło to następujących organizatorów turystyki i pośredników turystycznych:

- 1) Internetowe Biuro Podróży „Global Tourist” z Gdańska A. W. – liczba poszkodowanych klientów wynosi 55 osób, a łączna kwota roszczeń 97.411 zł przy

górną granicę zabezpieczenia finansowego na rzecz klientów przez ubezpieczyciela Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji „AXA” S.A. w kwocie 30.693 zł;

- 2) Biuro Turystyczne „Watra Travel” ze Słupska M. W. – do dnia zakończenia kontroli nie ustalono liczby osób poszkodowanych i łącznej kwoty roszczeń; posiadane przez przedsiębiorcę zabezpieczenie finansowe na rzecz jednego klienta wynosi 250 euro na podstawie umowy z Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji „Allianz Polska S.A.”;
- 3) Biuro Turystyczne „Watra” s.c. z Gdyni D. P., M. R. – liczba poszkodowanych klientów wynosi 48 osób na łączną kwotę 61.115 zł oraz cztery osoby na kwotę 8.394 zł; przy górnych granicach odpowiedzialności w Towarzystwie Ubezpieczeń i Reasekuracji „AXA” S.A., w dwóch umowach gwarancyjnych wynoszących odpowiednio 37.944 zł i 31.697,60 zł.

[dowód: akta kontroli, str. 429-430]

Do dnia zakończenia kontroli trwał proces szacowania i likwidacji szkód prowadzony przez ubezpieczycieli.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Marszałka w badanym obszarze.

3. Występowanie na rzecz klientów w sprawach wypłaty środków z tytułu umowy gwarancji bankowej, umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub umowy ubezpieczenia na zasadach określonych w treści tych umów, w przypadkach niewypłacalności lub upadłości organizatorów turystyki

3.1. Działania podejmowane przez Marszałka w celu pełnej realizacji zadań ciężących na przedsiębiorcach turystycznych, którzy ogłosili niewypłacalność.

W latach 2010-2012 (III kw.) Marszałek Województwa Pomorskiego – uprawniony na podstawie art. 5 ust. 5 ustawy o usługach turystycznych – dwukrotnie dokonał uruchomienia zabezpieczenia finansowego, zgodnie z odpowiednimi umowami gwarancji ubezpieczeniowej, w celu pokrycia roszczeń osób poszkodowanych przez niewypłacalnych organizatorów turystyki i pośredników turystycznych. Dotyczyło to klientów Biura Turystycznego „WATRA TRAVEL” ze Słupska oraz Internetowego Biura Podróży „GLOBAL TOURIST” z Gdańska.

[dowód: akta kontroli, str. 200]

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Marszałka w badanym obszarze.

4. Wykorzystywanie wyników analiz sprawozdań składanych do urzędów marszałkowskich przez organizatorów turystyki m.in. do określenia ryzyk związanych z działalnością organizatorów turystyki oraz ich płynnością finansową.

4.1. Zakres analiz przeprowadzonych przez marszałka województwa na podstawie dokumentacji składanej przez przedsiębiorców turystycznych oraz wykorzystanie ich wyników.

Opis stanu faktycznego

W okresie kontrolowanym do Marszałka nie wpłynęły żadne analizy, statystyki, czy zestawienia sporządzone przez jednostki zajmujące się turystyką i ochroną konsumentów. Marszałek Województwa Pomorskiego w związku z tym nie wykorzystywał sprawozdań składanych przez organizatorów turystyki w celu określenia ryzyka związanego z ich działalnością oraz określania ich płynności finansowej.

We wrześniu 2012 r. na zlecenie Ministerstwa Sportu i Turystyki Marszałek przygotował ocenę funkcjonowania obowiązującej ustawy o usługach turystycznych oraz zgłosił uwagi do zapisów ustawy o swobodzie działalności gospodarczej. Wśród nich m.in. zwiększenie uprawnień nadzorczych marszałków nad działalnością organizatorów turystyki i pośredników turystycznych oraz określenie praw i obowiązków przedsiębiorców po złożeniu oświadczeń o niewypłacalności.

[dowód: akta kontroli str. 446, 461-478]

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Marszałka w badanym obszarze.

5. Prowadzenie postępowań i podejmowanie decyzji w sprawach ochrony praw klientów, o których mowa w ustawie o usługach turystycznych oraz zawiadamianie właściwych organów w przypadkach podejrzenia popełnienia przestępstwa oszustwa (z art. 286 Kodeksu karnego).

5.1. Prowadzenie postępowań i podejmowanie decyzji przez marszałka województwa w sprawach ochrony praw klientów.

Opis stanu faktycznego

W latach 2010-2012 (III kw.) Marszałek Województwa Pomorskiego skierował do właściwych organów dwa zawiadomienia w sprawach ochrony praw klientów, tj.

- 1) zawiadomienie z dnia 22 września 2011 r. (DT-JT.1511.1.2011) do Komisariatu Policji w Gdyni o podejrzeniu popełnienia wykroczenia polegającego na prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie organizowania imprez turystycznych bez wpisu do rejestru. Pismem L.dz. 4300/11/RSOW 271/11 dnia 15 listopada 2011 r. Komisariatu Policji w Gdyni powiadomił Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego o przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego w Gdyni. Do dnia zakończenia kontroli sprawa nie została wyjaśniona.
- 2) zawiadomienie z dnia 5 lipca 2011 r. (DT-JT.5222.2.1.2011) do Prokuratury Rejonowej w Gdańsku – Śródmieście o popełnieniu czynów zabronionych mogących stanowić przestępstwo ścigane z urzędu polegające na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia mieniem własnym (przestępstwo oszustwa, art. 286 § 1 Kodeksu karnego). Marszałek został powiadomiony o umorzeniu dochodzenia w ww. sprawie. (sygn. akt 2DS 2609/11/D z dnia 3 kwietnia 2012 r., sygn. akt 2DS

600/11/D z dnia 1 września 2011 r. i sygn. akt 2DS 600/11/D z dnia 2 sierpnia 2011 r.) poinformowała Marszałka Województwa Pomorskiego o umorzeniu postępowania.

[dowód: akta kontroli, str. 392, 453-454, 455, 456-458, 459, 460]

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

5.2. Skargi na działalność organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.

Opis stanu
faktycznego

W okresie kontrolowanym do Urzędu wpłynęło siedem skarg na działalność organizatorów i pośredników turystycznych, w tym w 2010 r. – dwie skargi, a w 2011 r. – pięć skarg. Ich przedmiotem było w szczególności niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o imprezę turystyczną, zastrzeżenia co do kompetencji i wiedzy pilotów oraz braku zwrotu dokonanej przedpłaty. W przypadku czterech skarg Marszałek potwierdził ich zasadność. W pozostałych przypadkach Marszałek zawiadomił skarżących o braku właściwości i wskazał organ właściwy do rozpatrzenia sprawy. Do czasu zakończenia kontroli jedna skarga była w toku rozpatrywania.

W przypadku potwierdzenia zasadności skargi Marszałek przeprowadził postępowanie wyjaśniające, które skutkowało m.in. zawiadomieniem Prokuratury Rejonowej w Gdańsku – Śródmieście o popełnieniu czynów zabronionych i wydaniem decyzji o zakazie wykonywania działalności i wykreśleniu z rejestru (jeden przypadek), zawiadomieniem organów ścigania (Policja) o podejrzeniu popełnienia wykroczenia i wydaniem decyzji o stwierdzeniu wykonywania działalności bez wpisu do rejestru i zakazie prowadzenia działalności gospodarczej (jeden przypadek), a także wydaniem decyzji o stwierdzeniu wykonywania działalności bez wpisu do rejestru i zakazie prowadzenia działalności gospodarczej (jeden przypadek) oraz wydaniem decyzji o zakazie wykonywania działalności gospodarczej i wykreśleniu z rejestru (jeden przypadek).

[dowód: akta kontroli, str. 447-452]

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Marszałka w badanym obszarze.

6. Przeprowadzanie kontroli spełniania warunków prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie organizowania imprez turystycznych, w tym sprawdzanie, czy w kontrolowanej działalności nie występują nieprawidłowości uzasadniające podejrzenie korupcji.

6.1. Zakres kontroli przeprowadzonych przez marszałka województwa u organizatorów turystyki i pośredników turystycznych.

Opis stanu
faktycznego

W latach 2010-2012 (III kw.) Marszałek Województwa Pomorskiego przeprowadził 23 kontrole organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, w tym w 2010 r. – 21 oraz po jednej kontroli w latach 2011 – 2012 r. (III kw.). Na 23 kontrole jedną (w 2011 r.) przeprowadzono w wyniku złożonej skargi, pozostałe zgodnie z planem pracy Departamentu Turystyki. W jednym przypadku mimo wydanego upoważnienia do kontroli, kontrola nie doszła do skutku w związku z nieobecnością przedsiębiorcy. Wyboru podmiotów do kontroli dokonywano losowo spośród organizatorów turystyki oraz organizatorów i pośredników turystyki wpisanych do rejestru. W planie pracy Departamentu Turystyki zaplanowano na 2012 r. wykonanie sześciu kontroli (bez wskazania podmiotów kontroli).

[dowód: akta kontroli, str. 393, 479-486]

Badanie w zakresie prawidłowości sporządzania upoważnień do kontroli (próba objęła 24 dokumenty) wykazało, iż wszystkie upoważnienia wystawione przez Marszałka Województwa Pomorskiego zawierały pełny katalog przedmiotowy określony w art. 79a ust. 6 pkt. 1-9 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej, tj.: oznaczenie organu kontroli, datę i miejsce kontroli, imię i nazwisko (numer legitymacji), oznaczenie przedsiębiorcy objętego kontrolą, określenie zakresu kontroli, wskazanie daty rozpoczęcia i zakończenia kontroli, podpis osoby udzielającej upoważnienia z podaniem stanowiska oraz pouczenie o prawach i obowiązkach kontrolowanego przedsiębiorcy.

[dowód: akta kontroli, str. 440-445]

Wszystkie kontrole posiadały taki sam zakres tematyczny wskazany w upoważnieniu do kontroli, tj.: zgodność ze stanem faktycznym danych zawartych w oświadczeniu, o którym mowa w art. 7 ust. 4 ustawy o usługach turystycznych, zgodność wykonywania działalności z uzyskanym wpisem do rejestru, przestrzeganie warunków wykonywania działalności gospodarczych określonych w ustawie o usługach turystycznych, zgodność wykonywanej działalności z zawartymi umowami agencyjnymi, przestrzeganie przez przedsiębiorców, dających zlecenie agentom, warunków wykonywania działalności gospodarczej określonych ustawy o usługach turystycznych.

[dowód: akta kontroli, str. 202, 440-445]

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

6.2. Wyniki kontroli i wnioski skierowane przez marszałka województwa do przedsiębiorców turystycznych.

Opis stanu
faktycznego

Podczas 10 kontroli (spośród 23 przeprowadzonych) Marszałek stwierdził nieprawidłowości w działalności organizatorów turystyki i pośredników turystycznych polegające w szczególności na: naruszeniu warunków wymaganych do wykonywania działalności gospodarczej, oferowaniu i wykonywaniu działalności poza zakresem terytorialnym określonym we wniosku o wpis do rejestru, niepowiadomieniu organu rejestrowego o zmianie adresu przedsiębiorcy oraz przekroczeniu terminów pobierania przedpłat określonych w gwarancji ubezpieczeniowej.

[dowód: akta kontroli, str. 440-445]

W przypadku naruszenia warunków wymaganych do wykonywania działalności gospodarczej (polegającym na oferowaniu i wykonywaniu działalności poza zakresem terytorialnym określonym we wniosku o wpis do rejestru) Marszałek wszczął postępowanie administracyjne na podstawie art. 10a ust. 6 ustawy o usługach turystycznych i wydał decyzję o zakazie wykonywania działalności objętej wpisem do rejestru (nr DT-JT.5222.56.2011; decyzja z dnia 7 listopada 2011 r.). W pozostałych przypadkach skierował odpowiednie wnioski pokontrolne dotyczące usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości (w tym wezwał przedsiębiorcę do przedłożenia nowej umowy gwarancji ubezpieczeniowej), a także pouczenia.

[dowód: akta kontroli, str. 440-445]

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Marszałka w badanym obszarze.

7. Realizacja wniosków pokontrolnych z kontroli przeprowadzonej w październiku 2009 roku przez Delegaturę NIK w Gdańsku w zakresie realizacji przez Marszałka Województwa Pomorskiego

zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych w latach 2006-2009 (I półrocze).

Opis stanu
faktycznego

We wrześniu 2009 r. Delegatura NIK w Gdańsku przeprowadziła w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego kontrolę w zakresie realizacji zadań wynikających z ustawy o usługach turystycznych.

W wystąpieniu pokontrolnym skierowanym do Marszałka NIK wniosła m.in. o:

- 1) podjęcie działań organizacyjnych zapewniających wyeliminowanie przypadków dokonywania wpisu do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych województwa pomorskiego na podstawie wniosku, do którego załączono oświadczenie przedsiębiorcy o brzmieniu niezgodnym z art. 7 ust. 4 ustawy o usługach turystycznych oraz o terminowe dokonywanie wpisów do ww. rejestru;
- 2) bezzwłoczne przesyłanie ministrowi właściwemu ds. turystyki kopii zaświadczeń o dokonaniu wpisu do ww. rejestru;
- 3) zapewnienie wydawania przedsiębiorcom decyzji o zakazie wykonywania działalności w przypadku nieprzedłożenia dokumentu potwierdzającego zawarcie kolejnej umowy gwarancji lub ubezpieczenia przed upływem terminu obowiązywania umowy poprzedniej oraz nieuchylanie prawidłowych decyzji o zakazie prowadzenia ww. działalności przez przedsiębiorcę, który rażąco naruszył warunki wykonywania tej działalności.

Marszałek Województwa Pomorskiego pouczył i zobowiązał pracowników odpowiedzialnych za przyjmowanie wniosków o dokonywanie wpisów do rejestru organizatorów turystyki i pośredników turystycznych do przyjmowania od przedsiębiorców oświadczeń o treści zgodnej z art. 7 ust. 4 ustawy o usługach turystycznych oraz do przestrzegania terminów załatwiania spraw określonych w Kpa oraz ustawie o swobodzie gospodarczej.

[dowód: akta kontroli, str. 203-252, 253-260, 261-263, 264-268, 269-272, 273-286, 287-288]

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Marszałka w badanym obszarze.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości w kontrolowanej działalności Marszałka Najwyższa Izba Kontroli, Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

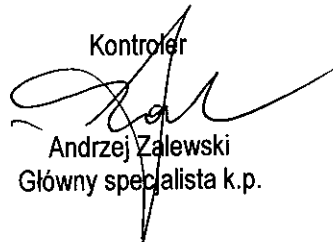
Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego Najwyższej Izby Kontroli.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

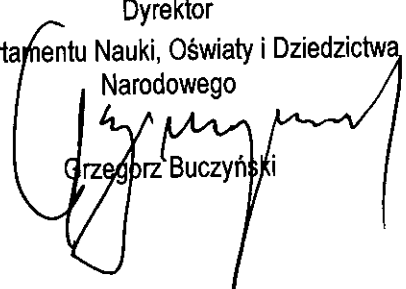
Warszawa, dnia 22 października 2012 r.

Kontroler

Andrzej Zalewski
Główny specjalista k.p.

Dyrektor
Departamentu Nauki, Oświaty i Dziedzictwa
Narodowego

Grzegorz Buczyński

